

کارشناس «آتیه‌نو» به پرسش‌های شرکای اجتماعی پاسخ می‌دهد

اطلاع از افزایش دستمزدها در سال ۱۴۰۳

گزارش

سازمان تأمین اجتماعی به عنوان بزرگ‌ترین سازمان بیمه‌گر کشور با جامعه عظیمی از مخاطبان در ارتباط است که غالباً با قواعد و قوانین این سازمان بزرگ آشنایی کافی ندارند. «آتیه‌نو» تلاش

- شروط پرداخت هزینه کفن و دفن به بازماندگان بیمه‌شده
- نحوه پرداخت حق بیمه اختیاری در زمان اشتغال در یک کارگاه

- شرایط تبدیل بیمه حرف و مشاغل آزاد به بیمه اختیاری
- میزان پرداخت مطالبات تأمین اجتماعی از سوی شرکای یک کارگاه

احمد فاضلی

کارشناس سازمان تأمین اجتماعی

دارد با بهره‌گیری از تجربیات کارشناسان، شرکای اجتماعی را با ظرایف قانونی این حوزه آشنا کند. موضوعاتی که در این شماره به بررسی آن‌ها می‌پردازیم عبارت‌اند از:

تصمیم داریم لیست فروردین‌ماه سال ۱۴۰۳ کارگاه پیراهن‌دوزی واقع در شهرستان شهریار را ارسال و حق بیمه مربوطه را پرداخت کنیم. اگر دستمزد مقطوع کارگاه‌ها در سال جاری مشخص شده، دستمزد روزانه پنج نفر از کارگران کارگاه با عناوین شغلی برشکار، اتوکش، یقه‌دوز، تنه‌دوز و جعبه‌کن چقدر است؟

دستمزد مقطوع روزانه کارگران شاغل در کارگاه پیراهن‌دوزی شما در شهریار که بیش از ۵۰۰ هزار نفر جمعیت دارد در سال ۱۴۰۳ عبارت از برشکار با ضریب دستمزد روزانه ۱/۳ برابر حداقل دستمزد و معادل ۳ میلیون و ۱۰۵ هزار ریال، اتوکش و یقه‌دوز و تنه‌دوز با ضریب دستمزد ۱/۲ برابر حداقل دستمزد و معادل ۲ میلیون و ۹۸۶ هزار ریال، جعبه‌کن با ضریب دستمزد ۱/۲ برابر حداقل دستمزد و معادل ۲ میلیون و ۸۶۶ هزار ریال است. البته غیر از دستمزدهای مذکور باید مبلغ ۱۴ میلیون ریال بابت مزایای رفاهی و انگیزه‌ای و مبلغ ۹ میلیون ریال بابت حق مسکن و مبلغ ۵ میلیون ریال حق تاهل (برای کارگران متأهل اعم از زن و یا مرد) در لیست‌های ماهانه درج و حق بیمه‌های مربوطه به حساب سازمان تأمین اجتماعی واریز شود. همچنین لازم است یادآوری شود که طبق سنوات گذشته، امسال نیز براساس مصوبه شورای عالی کار به کارگرانی که در سال ۱۴۰۳ دارای یک سال سابقه کار شده و یا یک سال از دریافت آخرین پایه سنواتی آنان گذشته باشد باید مبلغ ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار ریال به عنوان پایه سنواتی پرداخت شده و مبلغ روزانه ۷۰ هزار ریال حق بیمه کسر شود.

یکی از کارگران کارگاه من در اثر حادثه ناشی از کار، طبق نظریه کمیسیون پزشکی سازمان تأمین اجتماعی ۵۵ درصد از کارافتاده جزئی شده و قرار است سازمان تأمین اجتماعی برای او مستمری از کارافتادگی جزئی برقرار کند. چون بازرس اداره کار و مرجع قضائی کارفرما را ۸۰ درصد مقصر حادثه شناخته و جواز کسب کارگاه به نام من است، شعبه تأمین اجتماعی هزینه‌های مربوط به ماده (۶۶) قانون تأمین اجتماعی را از من مطالبه می‌کند. در حالی که طبق سند مالکیت و شراکت‌نامه رسمی، چهار دانگ از مغازه به نام من و دودانگ دیگر به نام شریک است و به نسبت سهم هریک، در سود و زیان کارگاه باهم شریک هستیم. آیا من باید همه مطالبات تأمین اجتماعی را پرداخت کنم؟ طبق دستورالعمل مربوطه، در اجرای ماده (۶۶) قانون تأمین اجتماعی، در صورت تعدد کارفرما (شرکا) سازمان تأمین اجتماعی با توجه به میزان مسئولیت هریک از شرکا پیگیری ماده (۶۶) قانون را از هریک از آن‌ها مطالبه و وصول می‌کند.

مغازه بستنی و آب‌میوه‌فروشی واقع در شهر روانسر کرمانشاه، بعد از یک ماه تعطیلی ماه مبارک رمضان، از تاریخ ۱۴۰۳/۱/۲۵ مجدداً شروع به فعالیت کرده و سه نفر کارگر با عناوین شغلی بستنی‌ساز، فالوده‌ساز و ترازودار در آن کار می‌کنند. با توجه به اینکه کارگاه‌های بستنی و آب‌میوه‌فروشی دستمزد مقطوع دارند برای ارسال لیست چندروزه فروردین‌ماه و ماه‌های آتی و پرداخت حق بیمه نیاز به اعلام دستمزد مقطوع کارگران مذکور در سال ۱۴۰۳ داریم.

در شهرهای کمتر از ۵۰۰ هزار نفر (مثل روانسر)، در سال ۱۴۰۳ دستمزد مقطوع روزانه بستنی‌ساز و فالوده‌ساز با ۱/۴ برابر حداقل دستمزد و معادل ۳ میلیون و ۳۴۴ هزار ریال و ترازودار با ۱/۲۵ برابر حداقل دستمزد و معادل ۲ میلیون و ۹۸۶ هزار ریال است. ضمناً همان‌طور که در پاسخ به یکی از سؤالات بالا اشاره شده، مجدداً اعلام می‌شود غیر از دستمزدهای مذکور باید ماهانه مبلغ ۱۴ میلیون ریال بابت مزایای رفاهی و انگیزه‌ای و مبلغ ۹ میلیون ریال بابت حق مسکن و به کارگران متأهل اعم از زن و یا مرد مبلغ ۵ میلیون ریال بابت حق تاهل پرداخت و در لیست‌های بیمه درج شده و حق بیمه کسر شود. همچنین چنانچه سه کارگر فوق‌الذکر در سال ۱۴۰۳ دارای یک سال سابقه کار شده و یا یک سال از دریافت آخرین پایه سنواتی آنان گذشته باشد لازم است طبق مصوبه شورای عالی کار مبلغ ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار ریال بابت پایه سنواتی پرداخت و مبلغ روزانه ۷۰ هزار ریال حق بیمه کسر شود.

پدردم در اثر حادثه ناشی از کار در کارگاه آسفالت‌سازی فوت کرده است. پس از شکایت به مرجع قضایی، کارفرما صد درصد مقصر حادثه شناخته شده است. شعبه تأمین اجتماعی در اجرای ماده (۶۶) قانون تأمین اجتماعی خسارت وارده به سازمان را از کارفرما مطالبه کرده، اما هنوز کارفرما نسبت به پرداخت طلب تأمین اجتماعی اقدامی به عمل نیاورده است. آیا سازمان تأمین اجتماعی تا زمان عدم دریافت مطالبات خود از کارفرما، از صدور حکم مستمری بازماندگان خودداری خواهد کرد؟ خیر، سازمان تأمین اجتماعی مکلف به ارائه تعهدات و حمایت خود به بیمه‌شدگان حادثه‌دیده و یا بازماندگان واجد شرایط است و اجرای ماده (۶۶) قانون تأمین اجتماعی نمی‌تواند مانعی در تأخیر و یا عدم ارائه حمایت‌ها و خدمات به ذی‌نفعان باشد.

در اثر حادثه ناشی از کار که به علت برق‌گرفتگی در کارخانه رنگ‌سازی به وقوع پیوسته، کارفرما همراه با یکی از کارگران فوت کرده و بازرس اداره کار کارفرمای متوفی را مقصر حادثه تشخیص داده است. با توجه به اینکه کارفرمای متوفی سه نفر بازمانده دارد، آیا در اجرای ماده (۶۶) قانون تأمین اجتماعی بازماندگان مسئول پرداخت خسارت وارده به سازمان تأمین اجتماعی هستند؟ بله، اگر کارفرمای مقصر حادثه در حین حادثه و یا بعداً فوت کند، هر یک از وراثت به نسبت ماترک متعلقه مسئول پرداخت خسارات وارده به تأمین اجتماعی هستند و این سازمان جهت وصول مطالبات خود به وراثت قانونی متوفی مراجعه می‌کند.

در دومین شماره سال ۱۴۰۳ هفته‌نامه اعلام شده بود که هنوز دستمزد مقطوع کارگاه‌های مشمول اعلام نشده است، چنانچه تاکنون این مشاغل مشخص شده، دستمزد روزانه تخته‌زن و کباب‌پز و چلوپز و پیشخدمت چلوکبابی‌ها در شهرهای بیش از ۵۰۰ هزار نفر چقدر است؟ در سال ۱۴۰۳ در کارگاه‌های چلوکبابی دستمزد مقطوع روزانه تخته‌زن با ۱/۳۵ برابر حداقل دستمزد و معادل ۳ میلیون و ۲۲۵ هزار ریال، کباب‌پز و چلوپز با ۱/۳ برابر حداقل دستمزد و معادل ۳ میلیون و ۱۰۵ هزار ریال، پیش‌خدمت با ۱/۲۵ برابر حداقل دستمزد و معادل ۲ میلیون و ۹۸۶ هزار ریال است. ضمناً در پاسخ به دو سؤال بالا به سایر مزایای مشمول کسر حق بیمه اشاره شده است.

جهت نظافت محلات و معابر شهری، قراردادی با یکی از مناطق شهرداری کرج منعقد کرده‌ایم. با توجه به اینکه عملیات قرارداد به صورت خدماتی دستمزدی و غیرمکانیکی صورت گرفته، شعبه تأمین اجتماعی حق بیمه قرارداد را به ماخذ ۱۶/۶۸ درصد محاسبه کرده است. بعد از اعتراض به اعلام بدهی ابلاغ شده به پیمانکار، هیأت تشخیص مطالبات بدوی، محاسبات شعبه را تأیید کرده و رأی هیأت بدوی اخیراً به پیمانکار ابلاغ شده است. با وجود اینکه موضوع قرارداد به صورت خدماتی غیرمکانیکی انجام گرفته، آیا باید در نظر گرفتن اینکه در اجرای این قرارداد نسبت مزد به کل کارکرد در حدود ۵۰ درصد کل ناخالص کارکرد است، باید حق بیمه به ماخذ ۱۶/۶۸ درصد محاسبه شود؟

سازمان تأمین اجتماعی در دستورالعملی اعلام کرده است در اجرای نظر مورخ ۱۳۹۹/۶/۲۷ فقه‌های شورای نگهبان در کلیه قراردادهای دستمزدی و خدماتی غیرمکانیکی اگر کارفرما (واگذارنده کار) با ارائه دلایل و مستندات و مدارک، اثبات کند که نسبت مزد به کل کارکرد کمتر از ۵۶ درصد است، این موضوع توسط سازمان تأمین اجتماعی قابل بررسی خواهد بود. لذا شما اگر در مهلت مقرر ۲۰ روزه به رأی هیأت بدوی اعتراض کنید با ارائه مدارک مربوطه که به تأیید واگذارنده کار رسیده باشد، می‌توانید در جلسه هیأت تشخیص مطالبات تجدید نظر به این موضوع اشاره کنید.

پنج سال است با جواز کسب لبنیاتی و ماست‌بندی بیمه‌پرداز صاحبان حرف و مشاغل آزاد هستیم. در سال ۱۴۰۲ دستمزد انتخابی من بر مبنای روزانه مبلغ ۵ میلیون و ۳۰۸ هزار و ۲۸۴ ریال بود. با توجه به افزایش دستمزد ده‌ها در سال ۱۴۰۳ دستمزد روزانه من به چه میزان خواهد بود؟

نظر به اینکه دستمزد روزانه شما در سال گذشته سه برابر حداقل دستمزد بوده، دستمزد سال جاری شما طبق فرمول زیر خواهد بود:

۲ میلیون و ۳۸۸ هزار و ۷۲۸ ریال (حداقل دستمزد روزانه سال ۱۴۰۳) ضربدر عدد ۳ مساوی است با ۷ میلیون و ۱۶۶ هزار و ۱۸۴ ریال (دستمزد روزانه مبنای کسر حق بیمه در سال ۱۴۰۳).

شوهرم که ۲۲ سال سابقه پرداخت حق بیمه داشت یک سال قبل فوت کرده است. خودم همراه با پسر ۱۷ ساله‌ام و پدر شوهرم به عنوان افراد تحت تکفل قانونی و بازماندگان واجد شرایط، مستمری بازماندگان همسر را دریافت می‌کنیم. چند روزی است که پدر همسرم که دریافت‌کننده مستمری بود، فوت کرده است. در این خصوص دو سؤال داشتم؛ آیا می‌توانیم بابت فوت او هزینه کفن و دفن دریافت کنیم؟ ضمناً با توجه به فوت او و عدم دریافت مستمری، سهم مستمری من و فرزندم افزایش می‌یابد؟

هزینه کفن و دفن صرفاً در صورت فوت بیمه‌شده اصلی و یا فوت همسر بیمه‌شده اصلی (که بیمه‌شده اصلی در قید حیات است) به بازماندگان پرداخت می‌شود. در صورت فوت احدی از بازماندگان که مستمری متوفی را دریافت می‌کند (مثل پدر بزرگ فرزند شما) هزینه کفن و دفن پرداخت نمی‌شود. در خصوص افزایش سهم مستمری شما، طبق بند (۳) ماده (۸۳) قانون تأمین اجتماعی و دادنامه شماره ۱۳۹ مورخ ۱۳۹۰/۳/۳۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در صورت وقوع فوت یا فقدان شرایط استحقاق یکی از بازماندگان مستمری‌گیر، سهم سایر بازماندگان به نسبت میزان سهم هر نفر مندرج در ماده (۸۳) قانون افزایش می‌یابد و بقیه بازماندگان از صد درصد مستمری استحقاقی متوفی بهره‌مند خواهند شد.

مالک یک باب مغازه الکتریکی هستیم. با توجه به پروانه کسب صادره توسط اتحادیه مربوطه، از نیمه دوم سال قبل با نرخ ۱۸ درصد همراه با درمان، بیمه مشاغل آزاد شده‌ام. درمان بیمه‌شدگان مشاغل آزاد در مراکز درمانی ملکی تأمین اجتماعی رایگان نیست و با پرداخت فرانشیز صورت می‌گیرد، اما درمان بیمه‌شدگان اختیاری در مراکز مذکور رایگان و بدون اخذ فرانشیز است؟ با توجه به اینکه جواز کسب مغازه کماکان دارای اعتبار است و در این حرفه اشتغال به کار دارم، آیا می‌توانیم بیمه مشاغل آزاد را به بیمه اختیاری تبدیل کنیم؟

خیر، طبق دستورالعمل مربوطه، تبدیل بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد به بیمه اختیاری در صورتی مجاز است که بیمه‌شده شغل مورد نظر قید شده در قرارداد را از دست داده باشد، اما مادامی که بیمه‌شده در شغل مورد قرارداد اشتغال به کار دارد (مثل شما) و امکان انعقاد قرارداد به اعتبار شغل قبلی وجود دارد نمی‌تواند بیمه خود را از مشاغل آزاد به اختیاری تبدیل کند.

از سال قبل بیمه‌شده اختیاری شده‌ام و حق بیمه یک سال گذشته را از اول سال تا آخر سال ۱۴۰۲ پیش پرداخت کرده‌ام. از اوایل خردادماه سال گذشته تا آخر دی‌ماه همان سال در کارگاه مکانیکی کار می‌کردم و کارفرما به خاطر اینکه بیمه اختیاری پرداخت می‌کنم، از طریق کارگاه برای من حق بیمه اجباری پرداخت نمی‌کرد. در تیرماه نیز بازرس تأمین اجتماعی به مکانیکی مراجعه و اسم من به عنوان کارگر مکانیکی در گزارش بازرسی قید شده است. متعاقباً شعبه تأمین اجتماعی به استناد گزارش بازرسی صورتحساب بدهی به کارفرما ابلاغ کرده و به علت عدم اعتراض کارفرما بدهی محاسبه شده بابت من قطعی شده است. با توجه به اینکه از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱ ترک کار من توسط کارفرما اعلام شده، آیا براساس گزارش بازرسی، قرارداد بیمه اختیاری من ابطال شده و در صورت باطل شدن، حق بیمه‌های پرداختی بیمه اختیاری از تاریخ بازرسی تا تاریخ ترک کار از کارگاه قابل استرداد است؟

چنانچه بیمه‌شده‌ای هم‌زمان با پرداخت بیمه اختیاری در کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی شاغل شده باشد، با توجه به اولویت قانونی بیمه اجباری بر بیمه اختیاری، به استناد لیست‌های ارسالی کارفرما یا گزارش بازرسی کارگاهی، سابقه بیمه اجباری ملاک عمل است که سازمان تأمین اجتماعی در راستای مساعدت به بیمه‌شدگان اختیاری اعلام کرده است. در این موارد قرارداد بیمه اختیاری بیمه‌شده معتبر بوده و پذیرش سوابق پرداخت حق بیمه اختیاری از تاریخ خروج از کارگاه با رعایت سایر شرایط بلامانع است. حق بیمه پرداختی اختیاری از تاریخ انجام بازرسی کارگاهی تا تاریخ ترک کار و خروج از کارگاه به علت همپوشانی بیمه اجباری با بیمه اختیاری قابل استرداد به بیمه‌شده خواهد بود.

اتیمه‌نو
ATIYE ONLINE NEWS AGENCY

atiyeonline.ir

رسانه جامع حوزه رفاه و تأمین اجتماعی